



FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra blízkovýchodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE posudek vedoucího práce

Práci předložil(a) student(ka): **Faten Abdulla**

Název práce: **Islámská jurisprudence menšin**

Vedoucí práce: Mgr. Veronika Sobotková, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE

Předložená diplomová práce se snaží analyzovat, prozkoumat a shrnout některé z hlavních problémů, s nimiž se současní muslimové žijící na Západě každodenně setkávají, z pohledu islámské jurisprudence (viz str. 4). Podle dále stanovených výzkumných otázek se práce chce zaměřit na tyto vybrané problematické oblasti: nedostupnost *halál* potravin, problematická implementace islámského rodinného práva, neexistence islámského bankovníctví a nemožnost naplnit islámskou charitu. Takto stanovený cíl byl naplněn - práce poskytuje přehled toho, jak mají jednotlivé vybrané otázky být správně prováděny z pohledu islámského sunnitského práva, v čem je problém s jejich realizací na Západě, co doporučují islámské autority v těchto případech a jak tyto otázky bývají obvykle prakticky řešeny.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ *(náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):*

Práce svým charakterem patří mezi náročnější, zejména z důvodu neexistence ucelené zdrojové sekundární literatury. Pro každou právní otázku bylo třeba pracně dohledávat odpovědi na různých webových stránkách islámských autorit v Čechách i zahraničí. Protože ani ty neposkytují zcela komplexní poradenství, práce nemohla být představena například jako komparace různých postojů islámských učenců nebo jako komparace názorů v Čechách vs. ve Velké Británii apod. V některých případech bylo totiž obtížné nalézt byt' jednu jasnou odpověď na danou právní otázku. Autorka přidává k celkovému obrazu problematiky i svoji osobní zkušenost.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA *(jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):*

Jazykový projev a gramatická správnost textu není úplně optimální, souvisí s tím, že čeština není rodný jazyk autorky práce. Odkazy na zdrojovou literaturu jsou vedeny správně, konzistentně, i když občas se vyskytnou drobné nedostatky (např. jména druhých autorů nejsou velkými písmeny). Lehce nekonzistentní je i práce s kurzivami v citacích, u arabských termínů, jakož i přepisy z arabštiny. Grafická úprava je dobrá, kapitoly jsou členěny logicky.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Jak sama autorka uvádí v úvodu, předložená práce se nezabývá teorií islámského práva, přesnými definicemi menšiny, oblastmi *dār al-islām*, *dār al-harb*, právem menšin či dějinami muslimů na Západě, jak často podobně zaměřené studie činí. Práce si neklade za cíl ani přesné definování a osvětlení jednotlivých analyzovaných příkazů *fiqhu* dle právních škol se všemi detaily, rozdíly a výjimkami. Tato studie se soustřeďuje přímo na praktické problémy, kterým muslimové na Západě čelí, a na jejich řešení na základě různých doporučení islámských autorit. Díky tomu vznikla studie, která přináší praktický vhled do problémů muslimských minorit na Západě a je srozumitelná i čtenářům, kteří nejsou odborníky na islámské právo.

Na druhou stranu by práce mohla být značně propracovanější, s hlubším záběrem, oblast rodinného práva (zejména rozvody) přímo vybízí k uvedení nějakých praktických případů, které by jasně ilustrovaly situaci apod. Text místy drhne, opakuje se nebo není úplně logicky uspořádán, takže se nezasvěcený čtenář může i ztratit. Některé části textu mohou být považovány za matoucí - např. rozvod z mužské strany *taláq* (i když v podstatě jsou podány správně).

Text má výrazně emickou perspektivu, což není apriori špatně, přesto bych místy doporučila citlivější vedení textu – například více zdůraznit, že se nejedná o fakt, ale pouze o obecný názor ve formě „muslimové soudí“, „obvykle se traduje“, nebo o právní názor „dle webové stránky ... je doporučeno“.

Závěr práce mohl být dost údernější, místo souhrnu předchozího textu se mohl více soustředit na zpracování jednoho z v úvodu uvedených vedlejších cílů – tedy na to, jaký „dopad mohou mít tyto problém na jejich [muslimů na Západě] náboženskou identitu i vztah, sounáležitost a přínos pro širší společnost“ (viz str. 4).

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

- *Fiqh al-aqaliját* je oficiální větví *fiqhu* a má přinášet odpověď na to, jak mohou muslimové naplňovat své náboženské povinnosti v nemuslimských zemích. Postavení muslimů v jednotlivých zemích Západu je ale výrazně odlišné (právně i kulturně) – neměl by to *fiqh al-aqaliját* zohledňovat a jak?
- Jaký mohou mít analyzované problémy vliv na identitu muslimů na Západě a na sounáležitost atd. (viz cíl na str. 4)?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

Velmi dobře

Datum:

22. 5 2023

Podpis:

